

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 145/2022
20.03.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића председника већа, Драгана Бољевић и Јасмине Симовић чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Миодраг Јанковић адвокат из ..., против тужене Републике Србије – МУП – Дирекција полиције, Полицијска управа у Нишу, коју заступа Државно правобранилаштво - Одељење у Нишу, ради заштите од дискриминације и накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2182/2021 од 26.10.2021. године, на седници одржаној 20.03.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2182/2021 од 26.10.2021. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 2182/2021 од 26.10.2021. године одбијена је жалба тужиоца и потврђена пресуда Вишег суда у Нишу П1 3/19 од 09.03.2021. године којом је одбијен приговор пресуђене ствари (став први изреке); тужбени захтев да се утврди да је тужилац радно дискриминисан од стране тужене јер није обављао послове и задатке на основу којих је распоређен решењем, па стављен у неповољнији положај у односу на остале полицијске службеника ПИ ... ПУ Ниш, због чега није могао да напредује у послу (став други изреке); да се туженој забрани дискриминаторско понашање којим онемогућава тужиоцу да обавља послове и задатке вође безбедносног сектора у ПИ ... при ПУ Ниш на основу решења о распоређивању у складу са Правилником у унутрашњем уређењу и систематизацији радних места (став трећи изреке); да јој се наложи да омогући тужиоцу обављање послова и задатака у оквиру рада на радном месту вође безбедносног сектора у ПИ ..., на које је распоређен решењем о распоређивању у оквиру Правилника о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места (став четврти изреке), и да му накнади нематеријалну штету на име душевних болова због дискриминације од 300.000,00 динара (став пети изреке), а тужилац обавезан да накнади туженој трошкове парничног поступка од 180.000,00 динара (став шести изреке).

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је, због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права, благовремено изјавио ревизију која је допуштена у поступку заштите од дискриминације, сагласно члану 41. став 4. Закона о забрани дискриминације („Службени гласник РС“, бр. 22/09 и 52/11).

Испитујући побијану одлуку у смислу одредбе члана 408. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“, број 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС, 55/14, 87/18, 18/20; у даљем тексту: ЗПП), чије се одредбе сходно примењују у овом поступку на основу члана 41. став 2. Закона о забрани дискриминације, Врховни суд је утврдио да је ревизија тужиоца неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

У спроведеном поступку је утврђено да је тужилац у радном односу код тужене у Министарству унутрашњих послова (у даљем тексту: МУП) и да је решењем тужене од 01.11.2005. године распоређен на радно место „вођа сектора 1. категорије“ у Полицијској станици ... -Одељење полицијске управе у Нишу. Приликом редовне процедуре оцењивања запослених, тужилац је више пута био оцењиван са „ не задовољава“. Више дисциплинских поступака вођених против тужиоца обустављено је због застарелости, па и онај покренут 17.12.2009. године због теже повреде службене дужности - злоупотреба права на одсуствовање у случају болести. Налазом и оценом надлежне Комисије за утврђивање здравствене способности при Заводу за здравствену заштиту радника МУП од 11.10.2010. године, који је обавезујући за послодавца, надлежни орган дао је оцену и мишљење да је тужилац без губитка радне способности, с тим да је неспособан за рад у ноћној смени, продужени рад и за ношење оружја и терета, као ни за рад у „Сектору“, али да може да организује и усмерава рад осталих полицијских радника који врше рад у Сектору. Поступајући у складу са наведеним налазом комисије, тужилац је 04.07.2011. године послат на испомоћ Одељењу за управне послове, а почев од 12.12.2011. године враћен је на рад у ПИ ..., где је обављао послове уношење података о легитимисаним лицима. Тужилац је долазио на посао и примао плату по решењу о распоређивању за послове „вођа Сектора 1. категорије“, али да међутим по исказу тужиоца, није обављао никакве послове. Завод за здравствену заштиту радника дао је 15.10.2018. године нову оцену способности којом је констатовао да је тужилац ограничено способан за рад на радном месту полицајца у статусу УОСЛ, да постоје патолошка стања која представљају контраиндикацију за рад са оружјем, продужени рад, рад у ноћној смени и ношење терета. Након тога тужилац је обавештен да је ради поновне оцене радне способности за рад у складу са УОСЛ са ношењем оружја, неопходно да достави сву медицинску документацију, али он то није учинио, због чега није донета нова процена способности за рад на радном месту полицајца у статусу УОСЛ, те тужилац и данас обавља послове без ношења оружја. Тужилац тужбом захтева да се утврди да је поступањем тужене дискриминисан на тај начин што му је онемогућено да обавља послове „вођа сектора“, да учествује у програму физичке обуке коју тужена спроводи, због чега није могао ни да напредује, као и да је упућивање тужиоца на лекарске прегледе вршено у циљу његове дискриминације, због чега је и трпео нематеријалну штету.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да тужилац није учинио вероватним да је тужена учинила акт дискриминације јер у току поступка није идентификовао лично својство које би било узрок тврдње да је постојао различит третман према њему у односу на остале запослене, чиме није доказао постојање битног елемента појма дискриминације. Како је оцењено да није дошло до дискриминације на раду од стране тужене, одбијен је тужбени захтев за накнаду нематеријалне штете, наводно настале као последица дискриминације који прати правну судбину главног тужбеног захтева.

Према оцени Врховног суда, неосновани су наводи ревизије о погрешној примени материјалног права.

Забрана дискриминације у области рада, непосредна или посредна, по било ком основу, прописана је Уставом (члан 21. став 3), Конвенцијом за заштиту људских права и основних слобода (у даљем тексту: Конвенција) и детаљније Законом о раду и Законом о забрани дискриминације („Службени гласник РС“, број 22/09).

Према одредби члана 2. став 1. тачка 1. Закона о забрани дискриминације, изрази „дискриминација“ и „дискриминаторско поступање“ означавају свако неоправдано прављење разлике или неједнако поступање, односно пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства), у односу на лица, или групе као и на чланове њихових породица, или њима блиских лица, на отворен или прикривен начин, а који се заснива на неком личном својству (на раси, боји коже, прецима, држављанству, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, роду, родном идентитету, сексуалној оријентацији, полним карактеристикама, нивоу прихода, имовном стању, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима).

Истим законом је (члан 16) забрањена дискриминација у области рада, односно нарушавање једнаких могућности за заснивање радног односа или уживање под једнаким условима свих права у области рада, као што су право на рад, на слободан избор запослења, на напредовање у служби, на стручно усавршавање и професионалну рехабилитацију, на једнаку накнаду за рад једнаке вредности, на правичне и задовољавајуће услове рада, на одмор, на образовање и ступање у синдикат, као и на заштиту од незапослености (став 1); док заштиту од дискриминације става 1. овог члана ужива лице у радном односу, лице која обавља повремене послове или послове по уговору о делу или другом уговору, лице на допунском раду, лице које обавља јавну функцију, припадник војске, лице које тражи посао, студент и ученик на пракси, лице на стручном оспособљавању и усавршавању без заснивања радног односа, волонтер и свако друго лице које по било ком основу учествује у раду (став 2).

Законом о раду забрањена је непосредна и посредна дискриминација лица које тражи запослење као и запослених, с обзиром на пол, рођење, језик, расу, боју коже, старост, трудноћу, здравствено стање, односно инвалидитет, националну припадност, вероисповест, брачни статус, породичне обавезе, сексуално опредељивање, политичко или друго уверење, социјално порекло, имовинско стање, чланство у политичким

организаацијама, синдикатима или неко друго лично својство (члан 18); док непосредна дискриминација (члан 19) у смислу овог закона јесте свако поступање узроковано неким од основа из члана 18. овог закона, којим се лице које тражи запослење као и запослени ставља у неповољнији положај у односу на друго лице у истој или сличној ситуацији. Дискриминација из члана 18. овог закона забрањена је између осталог, у односу на услове рада и сва права из радног односа, на напредовање на послу, као и на отказ уговора о раду (члан 20. став 1. тач. 2, 4. и 5), при чему ако је у току поступка тужилац учинио вероватним да је извршена дискриминација у смислу одредаба чл. 18 – 21. овог закона, терет доказивања да није било понашања које представља дискриминацију је на туженом (члан 23), а слична правила о терету доказивања садржана су и у одредбама члана 45. Закона о забрани дискриминације.

Полазећи од законских норми, основна карактеристика дискриминације јесте прављење разлика између лица које тврди да је дискриминисано и других лица у истој или сличној ситуацији, које при том мора бити неоправдано и мора бити везано за неко лично својство дискриминисаног лица.

У току поступка тужилац није идентификовао лично својство на основу кога је претрпео дискриминацију, нити је указао у односу на које запослене, са којима се налази у упоредивој или битно сличној ситуацији, је дискриминисан. Стога, како није учинио вероватним да је тужени према њему због неког његовог личног својства незаконито поступао, односно да га је због неког његовог личног својства неједнако третирао у односу на друге запослене који су у истој или сличној ситуацији, нити у односу на које запослене је наводно стављен у неравноправан положај, правилна је оцена судова да тужена није извршила дискриминацију према тужиоцу.

Понашање тужене у поступку вршења њених овлашћења приликом одлучивања о правима и обавезама тужиоца не представља акт дискриминације, услед којег би тужиоцу у овом спору била пружена судска заштита. Наиме, тужена је након обављене процене од стране комисије Завода за здравствену заштиту радника, а у складу са којом оценом и мишљењем је била у обавези да поступи, када је тужилац оцењен-ограничено способан за рад на радном месту полицајца у статусу УОСЛ са ношењем оружја, преместила тужиоца на друго радно место, које је одговарало његовој здравственој способности. Истовремено, наведена процена комисије подразумевала је и ограничен приступ физичкој обуци која се односила на обуку и руковање ватреним оружјем. У ситуацији када је тужилац незадовољан поступањем туженог јер му није омогућио обављање послова „вођа сектора 1“ нити му је дозвољено присуство физичкој обуци и сматра да је такво понашање дискриминаторско, а да при том није учинио вероватним да је такво поступање туженог у вези са каквим његовим конкретним личним својством, не може се говорити о дискриминацији у смислу цитираних законских одредаба.

Следом изложеног, тужена у поступку вршења својих овлашћења приликом одлучивања о праву и обавезама тужиоца није вршила дискриминацију тужиоца на раду, ни непосредно ни посредно, нити му је, због неког личног својства, неоправдано ускратила неко право, због чега је правилно одбијен како тужбени захтев за заштиту од дискриминације тако и, последично, за накнаду нематеријалне штете.

Из изложених разлога, Врховни суд је одлучио као у изреци на основу члана 414. став 1. ЗПП.

Имајући у виду да тужилац није успео у поступку по ревизији, то му нису досуђени трошкови овог поступка, па је одлучено као у ставу другом изреке, применом одредбе члана 165. став 1. У вези са чланом 153. став 1. ЗПП.

**Председник већа – судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић